

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Markéty Lehké, Ph.D., a soudců Mgr. Václava Trajera a JUDr. Petra Černého, Ph.D., ve věci

navrhovatelů: a) **P. B.**, narozený „X“,
bytem „X“,
b) **F. N.**, narozený „X“,
bytem „X“,
c) **R. Š.**, narozený „X“,
bytem „X“,
d) **R. Š.**, narozený „X“,
bytem „X“,
všichni zastoupeni advokátkou Mgr. Pavlou Krejčí,
sídlem Myslíkova 23, 110 00 Praha 1,

a
účastníků řízení:

- 1) **Magistrát města Mostu**,
sídlem Radniční 1/2, 434 01 Most,
- 2) **MUDr. J. C.**, narozen „X“,
bytem „X“,
- 3) **Bc. M. D.**, narozen „X“,
bytem „X“,
zastoupený advokátem Mgr. Michalem Mlezivou, LL.M.,
sídlem Vítězslava Nezvala 2498, 434 01 Most,
- 4) **Ing. T. O.**, narozen „X“,
bytem „X“,
- 5) **L. L.**, narozená „X“,
bytem „X“,
- 6) **B. N.**, narozená „X“,
bytem „X“,
- 7) **A. Š.**, narozen „X“,
bytem „X“,
- 8) **Ing. I. Č.**, narozená „X“,
bytem „X“,
- 9) **Mgr. S. M.**, narozen „X“,
bytem „X“,
- 10) **Ing. L. P.**, narozen „X“,
bytem „X“,
- 11) **M. P.**, narozen „X“,
bytem „X“,
- 12) **M. F.**, narozen „X“,
bytem „X“,

- 13) **M. R.**, naroden „X“,
bytem „X“,
- 14) **P. K.**, naroden „X“,
bytem „X“,
- 15) **Ing. J. K.**, naroden „X“,
bytem „X“,
- 16) **Bc. L. Ch.**, narodená „X“,
bytem „X“,
- 17) **J. K.**, naroden „X“,
bytem „X“,
- 18) **M. H.**, naroden „X“,
bytem „X“,
- 19) **V. H.**, naroden „X“,
bytem „X“,
- 20) **J. S.**, naroden „X“,
bytem „X“,
- 21) **K. S.**, naroden „X“,
bytem „X“,
- 22) **M. T.**, naroden „X“,
bytem „X“,
- 23) **M. P.**, naroden „X“,
bytem „X“,
- 24) **J. Ch.**, naroden „X“,
bytem „X“,
- 25) **R. A.**, naroden „X“,
bytem „X“,
- 26) **S. V.**, naroden „X“,
bytem „X“,
- 27) **L. Z.**, naroden „X“,
bytem „X“,
- 28) **F. B.**, naroden „X“,
bytem „X“,
- 29) **E. B.**, naroden „X“,
bytem „X“,
- 30) **R. K.**, naroden „X“,
bytem „X“,
- 31) **M. A.**, naroden „X“,
bytem „X“,
- 32) **Ing. P. K.**, naroden „X“,
bytem „X“,
- 33) **M. L.**, naroden „X“,
bytem „X“,
- 34) **Ing. K. K.**, narodená „X“,
bytem „X“,
- 35) **Mgr. L. J.**, naroden „X“,
bytem „X“,
- 36) **V. R.**, naroden „X“,

- bytem „X“,
37) P. H., narozená „X“,
bytem „X“,
38) Ing. P. V., narozen „X“,
bytem „X“,
39) Ing. O. P., narozen „X“,
bytem „X“,
40) D. N., narozen „X“,
bytem „X“,
41) Ing. I. B., narozená „X“,
bytem „X“,
42) Ing. I. P., narozen „X“,
bytem „X“,
43) P. S., narozená „X“,
bytem „X“,
44) A. E., narozená „X“,
bytem „X“,
45) M. V., narozen „X“,
bytem „X“,
46) J. M., narozen „X“,
bytem „X“,

o návrhu na vyslovení neplatnosti volby všech zvolených kandidátů a všech jejich případných náhradníků zvolených do Zastupitelstva města Mostu ve volbách konaných ve dnech 5. a 6. října 2018 za volební stranu Sdružení Mostečané Mostu,

takto:

- I. Návrh se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Navrhovatelé se svým společným návrhem domáhali vyslovení neplatnosti voleb do Zastupitelstva města Mostu konaných ve dnech 5. a 6. října 2018 a současně navrhovali i vyslovení neplatnosti volby všech zvolených kandidátů a všech jejich případných náhradníků zvolených do Zastupitelstva města Mostu ve volbách konaných ve dnech 5. a 6. října 2018 za volební stranu Sdružení Mostečané Mostu.
2. Usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 10. 2018, č. j. 40 A 14/2018-9, bylo řízení o návrhu na vyslovení neplatnosti volby všech zvolených kandidátů a všech jejich případných náhradníků zvolených do Zastupitelstva města Mostu ve volbách konaných ve dnech 5. a 6. října 2018 za volební stranu Sdružení Mostečané Mostu vyloučeno k samostatnému projednání pod sp. zn. 40 A 16/2018.

Návrh

3. Navrhovatelé uvedli, že v průběhu voleb došlo k narušení následujících ústavních principů zaručujících právo na život v demokratickém právním státě a právo na to, aby soutěž politických stran se konala za podmínek respektujících demokratické principy a

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

odmítajících násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů. Dále dle jejich názoru došlo k porušení ústavních zásad spočívajících ve skutečnosti, že základní práva a svobody se zaručují všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku rodu nebo jinému postavení a že každý má právo, aby byla zachována jeho důstojnost. K narušení výše uvedených principů dle navrhovatelů došlo jednáním volebních stran Sdružení Mostečané Mostu a Otevřená radnice Most.

4. K porušení pravidel volební kampaně ze strany volební strany Sdružení Mostečané Mostu došlo dle navrhovatelů prezentováním bodu 1 „volebního desatera“ této volební strany, které je uvedeno heslem „Vesnice pro lůzu“ nebo též „Postavíme vesnici pro lůzu“, dále použitím následujících hesel v rámci kampaně na billboardech a dalších vývěsních plochách: „Nepřízpůsobivé není třeba řešit, ale vyřešit“, „Vystavíme vesnici pro lůzu“ a „Neumíš se chovat, nemůžeš s námi žít“.
5. Za další porušení pravidel volební kampaně ze strany volební strany Sdružení Mostečané Mostu považují navrhovatelé kampaně vedenou prostřednictvím zpravodaje „Krušnohor“, který je vydáván Stavebním bytovým družstvem Krušnohor. Poukázali zejména na stranu 10 č. 8/2018, kde je uvedeno: *„Mimochodem, kdo z cikánů používá PC a čte webové stránky? Kdo si vlastně stěžoval? Když lidi vylepšují zvířata a rostliny šlechtitelskou prací, tak se nad tím nikdo nepozastavuje. Když to samé chceme udělat s lidmi, tak je to špatně. Všichni ale vědí, že krásné modré oči jsou na klinikách velice žádané. Je lepší mít krásné, zdravé a úspěšné dítě, anebo hloupé a ošklivé? Které by si paní ombudsmanka vybrala? Co je to za brožné právo? Co si to ta EU zase vymyslela a vytáhla ze zadku? Všechno je zaměřeno proti bělochům!“* Podobná vyjádření jsou dle navrhovatelů obsažena i v dalších částech zpravodaje Krušnohor (8/2018, 9/2019) Dále poukázali na skutečnost, že ze zpravodaje Krušnohor č. 9/2018 (strana 11) vyplývá, že stavbu „Vesnice pro lůzu“ považuje volební strana Sdružení Mostečané Mostu za svou nejdůležitější prioritu.
6. Navrhovatelé poukázali na skutečnost, že volební strana Sdružení Mostečané Mostu a Stavební bytové družstvo Krušnohor jsou propojené subjekty, neboť předseda představenstva a další členové Stavebního bytového družstva Krušnohor kandidovali za tuto volební stranu a v citovaném zpravodaji představenstvo Stavebního bytového družstva Krušnohor vyzývá k volbě volební strany Sdružení Mostečané Mostu. Poukázali rovněž na skutečnost, že členská základna volební strany Sdružení Mostečané Mostu se „rekrutuje“ ze spolku Sdružení Mostečané Mostu, jehož sekretářem je F. R. (místopředseda Stavebního bytového družstva Krušnohor) a členem rady spolku je A. Š. (předseda představenstva Stavebního bytového družstva Krušnohor). Propojení stavebního bytového družstva a volební strany vyplývá dle navrhovatelů i z vyjádření představitelů volební strany v reportáži odvysílané v České televizi v pořadu 168 hodin.
7. Dle navrhovatelů je způsob, kterým byla vedena volební kampaně ze strany volebních stran Sdružení Mostečané Mostu a Otevřená radnice Most, neslučitelný s hodnotami demokratického právního státu a považují jej za nebezpečný a neodpovědný vůči občanům. Volební atmosféra v městě Most byla velice napjatá a byl vyvolán silný pocit strachu a xenofobie. V občanech zejména romské národnosti byl pak vyvolán pocit

méněcennosti. Navrhovatelé si nepřejí, aby se volby konaly v takové atmosféře a aby bylo možno používat v rámci volební kampaně argumenty podobného ražení. Takové volby pak navrhovatelé nepovažují za demokratické, neboť chování dotčených volebních stran podstatně vybočilo z demokratických pravidel a ovlivnilo tak celkový průběh a výsledky voleb, případně vedlo k hrubému ovlivnění výsledku voleb kandidátů kandidujících za volební stranu Sdružení Mostečané Mostu. I kdyby k hrubému ovlivnění výsledků voleb nedošlo, byly tímto jednáním volebních stran porušeny ústavní principy citované již výše, zejména právo navrhovatelů žít v demokratickém právním státě.

8. Dle navrhovatelů vedením takové kampaně dochází k celkovému ovlivňování atmosféry v celé společnosti, která se stává vzájemně nepřátelskou. Je pak projevována nevraživost vůči jakékoliv odchylce od zdánlivého normálu. Vedením podobné kampaně dochází dle navrhovatelů ke značnému posunu morálních hranic celé společnosti. To považují navrhovatelé za nebezpečné, neboť společnost by měla být založena na určitém sociálním smíru, vzájemné toleranci ke kulturní, národnostní, etnické a rasové odlišnosti. Za jiných podmínek se v jednom státě žít nedá, a pokud se situace vymkne z normálu, může to mít fatální následky.
9. Navrhovatelé poukázali na skutečnost, že situace ve městě Most není jednoduchá a sami se snaží přispět k aktivnímu řešení. Zmíněná kampaň však situaci pouze eskaluje. Jak se má cítit někdo, kdo je nazýván lůzou a jaký se od něj může očekávat postoj ke společnosti? Kam až může volební kampaň zajít? Navrhovatelé považují za nedostatek právní úpravy volebního procesu, že není možné eliminovat podobné chování subjektů voleb již v době kampaně.

Vyjádření volebního orgánu

10. Příslušný volební orgán se k podané volební stížnosti nevyjádřil.

Vyjádření kandidátů volební strany Sdružení Mostečané Mostu

11. Z oslovených kandidátů kandidujících v předmětných volbách za volební stranu Sdružení Mostečané Mostu se k předmětnému návrhu vyjádřili Mgr. S. M., Ing. M. R., J. Ch. a M. D.
12. Mgr. S. M. ve svém vyjádření uvedl, že mezi expresivní slovo „lůza“ použité v předvolební kampani volební strany Sdružení Mostečané Mostu a Romy žijící na Mostecku nelze vkládat rovnítko, a nečinila tak ani předmětná volební strana ve své předvolební prezentaci. Toto slovo mělo zahrnovat spoluobčany, kteří opakovaně nemají zájem dodržovat pravidla daná zákony, vyhláškami a nařízeními, a opakovaně nerespektují zásady lidského soužití. Předmětný návrh je založen pouze na pocitech navrhovatelů, bez opory v racionální argumentaci. Ohledně zpravodaje Krušnohor uvedl, že není členem Stavebního bytového družstva Krušnohor, a nezná tedy obsah předmětného zpravodaje. Zdůraznil však, že stavební bytové družstvo je subjekt, jehož činnost s volbami do zastupitelstva města přímo nesouvisí. Dle jeho názoru navrhovatelé

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

přenášejí odpovědnost za napjaté vztahy v určitých lokalitách naší republiky z lidí, kteří toto napětí svým chováním vytvářejí, na ty, kteří chtějí situaci s respektováním zákona řešit. Zdůraznil, že volební marketing volební strany Sdružení Mostečané Mostu nebyl namířen proti menšinovým etnikům. Uvedl, že jako pedagog a dlouholetý ředitel základní školy, který často věnoval výchově a vzdělávání i romských dětí nezištně spoustu energie a času, nemůže přijmout nálepku xenofoba či rasisty.

13. Ing. M. R. ve svém vyjádření uvedl, že dle jeho názoru jsou námitky navrhovatelů liché. Dle jeho názoru byl na setkáních s voliči kladen důraz na objektivnost, demokratičnost a hlavně trpělivost. Setkal se s negativním přijímáním v kampani použitého výrazu „lůza“, které někteří spoluobčané vnímali jako urážející a hanlivý. Vždy vysvětloval, že tímto výrazem není myšlena konkrétní skupina osob, lišících se rasou či náboženstvím, ale všichni spoluobčané Mostu, kteří soustavně narušují demokratickými zákony stanovené normy společného soužití, kteří opakovaně ničí společný majetek, a ohrožují tím bezpečnost ostatních, občany, kteří soustavně vyvolávají násilí a porušují právo na svobodu jedince, protože svým chováním vylučují ostatní z plnohodnotného užívání veřejných prostor a ohrožují právo na soukromé vlastnictví, a občany, kteří nedodržují nejzákladnější hygienické normy a návyky, a tím ohrožují zdraví ostatních spolubydlících. Uvedl, že slovo „lůza“ si může každý vysvětlit po svém, ale nemůže svoje pojetí automaticky vkládat do úst jinému. Uvedl, že termín „lůza“ vnímá jako ekvivalent pro označení nepřizpůsobivých občanů neochotných žít v souladu s nastavenými pravidly společného soužití. Nepřizpůsobivým nelze někoho udělat, tím se jedinec může stát na základě svého projevu ve společnosti.
14. J. Ch. ve svém vyjádření uvedl, že Ústava a Listina základních práv a svobod zaručují základní práva a svobody všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení. Demokracie však dle jeho názoru neznamená vysávání sociálních dávek, nechť k práci, nepřizpůsobivost v občanském soužití, urážení, aroganci a persekuci. Pokud jsou občané nepřizpůsobiví, tak za to, jak se chovají, byli nazváni „lůzou“ bez ohledu na barvu pleti či národnost. Lidé porušující předpisy nemají mezi slušnými lidmi co dělat. Uvedl, že chce mít v Mostě prostředí, ve kterém by se nemusel bát o své děti a vnoučata na jejich cestě do školy. Zdůraznil, že v rámci kampaně volební strany Sdružení Mostečané Mostu nikde nebylo zmiňováno, že Romové jsou lůza. Pokud si to sami myslí, tak se do této pozice svým chováním přivedli sami. Existují tací, kteří se nezačlenili ani se začlenit nechťejí.
15. M. D. ve svém vyjádření prostřednictvím svého právního zástupce s poukazem na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2006, sp. zn. Vol 5/2006, uvedl, že návrhu navrhovatelů nemůže být vyhověno, neboť vyslovení neplatnosti volby všech kandidátů včetně náhradníků odpovídá vyslovení neplatnosti voleb. Za kandidáty, jejichž volba by případně byla vyslovena jako neplatná, nemohou nastoupit jejich náhradníci, neboť navrhovatelé navrhují vyslovení neplatnosti volby všech kandidátů dané volební strany včetně náhradníků. Současně je nepřipustné, aby za kandidáty zvolené za určitou volební stranu nastoupili do zastupitelstva kandidáti jiné volební strany. Tím by došlo ke zkreslení volebních výsledků.

16. Dále uvedl, že navrhovatelé nekonkretizovali, jak mělo dojít k porušení pravidel volební kampaně jedním z bodů „desatera“ volební strany označeným jako „Vesnice pro lůzu“ nebo též „Postavíme vesnici pro lůzu“. Zdůraznil, že ze strany navrhovatelů došlo k vypíchnutí pouze části uvedeného hesla. Celý bod „desatera“ zní „*Vesnice pro lůzu – vytěsníme nepřizpůsobivé z města, zavedeme bezdoplatkové zóny ve všech ohrožených bytových okresech.*“ Z uvedeného je dle názoru kandidáta zjevný záměr řešení situace s nepřizpůsobivými obyvateli města Mostu. Trval na tom, že žádný z navržených způsobů není svým charakterem neobvyklý. Problémy s nepřizpůsobivými obyvateli byl obdobným způsobem vyřešen i Jiřím Čunkem ve Vsetíně.
17. Pokud se navrhovatelé chtěli vymezit proti užitému pojmu „lůza“, pak nelze než konstatovat, že se vlastně jedná o ekvivalent slova „nepřizpůsobiví“. Sami navrhovatelé přiznávají, že situace v Mostě není jednoduchá. Město je sužováno množstvím nepřizpůsobivých občanů, kteří výrazně zhoršují kvalitu života v Mostě všem občanům. Podle průzkumu je Most na 203. místě z celkem 206 obcí v České republice, co se týče kvality života. Dle kandidáta je nesporné, že za zhoršením kvality života v Mostě stojí problémy s nepřizpůsobivými, které nejsou dlouhodobě řešeny, či jsou řešeny neefektivně. Volební strana měla snahu nabídnout efektivní řešení daného problému, a to zcela v souladu s platnou legislativou. Trval na tom, že není jeho vinou, že si navrhovatelé vykládají použitá hesla zcela izolovaně a přisuzují jim negativní konotace. Dle názoru kandidáta použití předmětných hesel nemůže být protizákonné.
18. K heslům použitým na billboardech a vývěsních plochách kandidát uvedl, že odrážejí situaci ve městě, která zde panuje již několik let a za poslední dobu se výrazně zhoršila. Současné vedení radnice nebylo schopno účinně reagovat na problémy s nepřizpůsobivými občany. Až na sklonku volebního období přišlo vedení města s nápadem na vybudování kontejnerového městečka po vzoru Vsetína. Kandidát poukázal na skutečnost, že vůči tomuto záměru města se navrhovatelé nikterak nevymezili.
19. K námitce týkající se obsahu zpravodaje Krušnohor kandidát uvedl, že volební strana Sdružení Mostečané Mostu není vydavatelem tohoto zpravodaje a nemůže odpovídat za jeho obsah. Přesto konstatoval, že navrhovatelé interpretují získané informace izolovaně. Poukázal na skutečnost, že u v návrhu citované části textu z 8/2018 předmětného zpravodaje se jedná o uveřejnění příspěvku čtenářky zpravodaje A. Z., Čechoameričanky z New Jersey. Předmětný příspěvek nikterak nesouvisí s volební stranou Sdružení Mostečané Mostu ani s volební kampaní v Mostě. Záměrným vytržením z kontextu a začleněním uvedené citace do podaného návrhu se navrhovatelé snaží vytvořit negativní obraz volební strany Sdružení Mostečané Mostu.
20. Dále kandidát uvedl, že z podaného návrhu není patrné, čím měl být vyvolán v rámci kampaně v Mostě silný pocit strachu a xenofobie a v občanech romské národnosti pocit méněcennosti. Trval na tom, že žádné z hesel volební strany Sdružení Mostečané Mostu není xenofobní či dokonce namířeno proti občanům romské národnosti. Dle kandidáta jsou poukazy ze strany navrhovatelů na potlačování práv občanů z důvodu příslušnosti k národnosti, etniku či rase zcela nedůvodné. Sama volební strana neposkytla exaktní definici toho, na koho mají pravidla publikovaná ve volebním „desateru“ dopadat. Má se jednat obecně o nepřizpůsobivé občany.

21. V závěru kandidát zdůraznil, že navrhovatelé ve vztahu k návrhu na vyslovení neplatnosti volby kandidátů a náhradníků volební strany Sdružení Mostečané Mostu neuvádějí žádné relevantní důvody. Neuvádějí žádné skutečnosti, kterými se měli provinít jednotliví kandidáti. Z podaného návrhu dle kandidáta nelze dovodit protizákonnost jednání kandidátů. Dle jeho názoru navrhovatelé překrucují záměrně volební hesla volební strany Sdružení Mostečané Mostu a přikládají jim význam zcela dle svého uvážení bez širších souvislostí. Navrhovatelé postavili svůj návrh pouze na nesouhlasu s některými volebními hesly volební strany Sdružení Mostečané Mostu. To však dle jeho názoru nemůže vést k neplatnosti voleb. Takový přístup navrhovatelů svědčí o zjevné bezohlednosti vůči ostatním voličům.

Replika navrhovatelů

22. Na vyjádření kandidátů reagovali navrhovatelé replikou, ve které uvedli, že je jim znám algoritmus přezkumu voleb, ale že tento algoritmus zjevně nezahrnuje všechny případy, kdy lze volby prohlásit neplatnými. V tomto směru odkázali na rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 57/10. V tomto nálezu Ústavní soud měl vyjádřit názor, že volby lze zrušit, pokud převahuje zájem na ochraně demokratického právního státu nad zájmem na minimalizaci zásahu soudu do vůle voličů.
23. K argumentaci kandidátů pak uvedli, že její vyjádření považují za snahu dodatečně zakrýt nezákonnost agitace. V tomto směru odkázali na další články, ve kterých byl citován pan F. R.
24. K argumentaci M. D., že vyslovení neplatnosti volby všech kandidátů nepřipadá v úvahu, neboť se to prakticky rovná vyslovení neplatnosti voleb, uvedli, že v případě zastupitelstva obce může poklesnout počet zastupitelů až o jednu polovinu aniž by to mělo vliv na usnášeníschopnost zastupitelstva. Proto považují i nadále svůj návrh za smysluplný a dokonce šetrnější k ochraně vůle voličů než vyslovení neplatnosti celých voleb, neboť by byly postiženi pouze kandidáti volební strany, která v průběhu kampaně dle názoru navrhovatelů postupovala protizákonně.

Duplika kandidáta Martina Domína

25. Ve své duplice uvedl, že nesouhlasí s názorem, že je možné vyslovit neplatnost volby všech kandidátů jedné strany včetně jejich náhradníků. Zdůraznil, že aby mohl poklesnout počet zastupitelů, musí být primárně ustanoveno zastupitelstvo obce. Argumentaci touto právní úpravou tedy považuje za lichou. Rovněž poukázal na skutečnost, že zákon nepředpokládá žádný proces, kterým by měly být rozděleny mandáty v zastupitelstvu, pokud by ještě před ustavující schůzí zastupitelstva byla vyslovena neplatnost volby všech kandidátů určité strany. Zdůraznil, že pokud by došlo k vyslovení neplatnosti volby všech kandidátů jedné volební strany došlo by k popření vůle voličů, kterou projeví v průběhu voleb.

26. K poukazu na rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 57/10 uvedl, že i v tomto rozhodnutí Ústavní soud zkoumal skutečnost, zda v průběhu voleb v obci krupka došlo k protizákonnému jednání, které mohlo mít vliv na výsledek voleb. Zdůraznil, že i v tomto rozhodnutí podrobil svůj přezkum Ústavní soud algoritmu přezkumu voleb, jehož naplnění je nezbytnou podmínkou pro vyslovení neplatnosti voleb. Dále zdůraznil, že navrhovatelé neodůvodnili, jak jimi tvrzená nezákonnost spatřovaná ve volební kampani ovlivnila výsledky voleb.
27. K poukazu na prezentaci volebního programu volební strany Sdružení Mostečnané Mostu v médiích uvedl, že média jen těžko dokáží objektivně interpretovat kampaň volebních stran. Poukázal rovněž na skutečnost, že došlo ze strany navrhovatelů k vytrhávání určitých výroků z kontextu. Na závěr pak zdůraznil, že pan F. R. nebyl kandidátem za volební stranu Sdružení Mostečnané Mostu, a proto lze jen těžko jeho jednání přičítat k tíži kandidátům této volební strany.

Posouzení návrhu soudem

28. Podle ust. § 90 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), se může za podmínek stanovených zvláštními zákony občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta. Tímto zvláštním zákonem je zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí (dále jen „volební zákon“), podle jehož ust. § 60 odst. 1 se může podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva, přičemž návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí.
29. Před přistoupením k vlastnímu meritornímu projednání podaného návrhu ve věci voleb do Zastupitelstva města Mostu se soud nejprve zabýval tím, zda nejsou dány nějaké překážky bránící o předmětném návrhu věcně rozhodnout. Dospěl přitom k závěru, že žádné takové překážky nejsou dány, když návrh byl podán v zákonné 10 denní lhůtě a navrhovatelé byli k podání předmětného návrhu ve věci voleb aktivně legitimováni, neboť z předloženého výpisu ze stálého seznamu voličů vyplynulo, že jsou zapsáni do stálého seznamu voličů ve volebním okrsku č. 20 v Statutárním městě Most. Z poznámek učiněných ve výpisu ze stálého seznamu voličů, které si v průběhu voleb činila příslušná volební komise, rovněž vyplývá, že všichni navrhovatelé se voleb zúčastnili.
30. Navrhovatelé se domáhali vyslovení neplatnosti voleb. Podle § 60 odst. 4 volebního zákona návrh na neplatnost volby kandidáta může podat navrhovatel, pokud má za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek volby tohoto kandidáta. Z této právě citované zákonné díkce vyplývá, že návrh na neplatnost voleb je důvodný při splnění předpokladu, že bylo v řízení podle § 90 s.ř.s. prokázáno, že došlo k porušení některého zákonného ustanovení upravujícího průběh volebního

procesu a že tato protizákonnost ovlivnila (nikoli pouze mohla ovlivnit) výsledek volby kandidáta, a to hrubým způsobem.

31. V souladu s ustanovením § 90 odst. 2 s.ř.s. jsou v řízení o návrhu na neplatnost volby kandidáta účastníky navrhovatel, příslušný volební orgán a ten, jehož volba byla napadena. Volebním orgánem v daném případě je v souladu s úpravou obsaženou v hlavě II. volebního zákona Magistrát města Mostu. Navrhovatelé napadají svým návrhem volbu všech zvolených kandidátů a všech jejich případných náhradníků zvolených do Zastupitelstva města Mostu za volební stranu Sdružení Mostečané Mostu. V souladu s ustanovením § 90 odst. 2 s.ř.s. jsou tedy účastníky daného řízení všichni kandidáti kandidující za uvedenou volební stranu.
32. Podstatou předmětného návrhu je tvrzení navrhovatelů, že volební kampaně volební strany Sdružení Mostečané Mostu je natolik svým obsahem nepřijatelná, že to samo o sobě způsobuje vadu způsobitou odůvodnit vyslovení neplatnosti volby všech kandidátů za tuto stranu včetně všech náhradníků. Otázkou soutěže politických sil v rámci volební kampaně se zabýval Ústavní soud mimo jiné v nálezu ze dne 10. 2. 2015, sp. zn. III. ÚS 3673/14, kde uvedl, že svobodná soutěž politických sil v demokratické společnosti ve smyslu článku 22 Listiny náleží k fundamentálním ústavním principům, na nichž je založen demokratický a právní stát. Zákonná úprava všech politických práv a svobod a její výklad všemi orgány aplikujícími právo, tedy i volebními soudy, musí tuto svobodnou soutěž politických sil umožňovat a ochraňovat. Dále v tomto nálezu Ústavní soud uvedl, že s výjimkou nejzávažnějších pochybení ve volební proceduře musí státní moc, reprezentovaná volebními soudy, zachovávat zdrženlivost ve své ingerenci a vyvarovat se aktivismu. Rozhodnutí voličů jako suveréna může soudní moc změnit jen ve výjimečných případech, jestliže vady volebního procesu způsobily nebo prokazatelně mohly způsobit, že by voliči rozhodli jinak a že by byl zvolen jiný kandidát.
33. V nálezu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04, pak Ústavní soud uvedl: „*Pokud jde o obsah volební kampaně, je si Ústavní soud vědom, že v jejím průběhu jsou voličům často velmi emocionální a vyostřenou formou předkládány argumenty, které mají ovlivnit jejich volební chování a rozhodnutí, koho budou volit. Smyslem volební kampaně v pluralitní demokracii však je nepochybně také to, aby byly posouzeny i ty nejkontroverznější otázky programu politických stran a kandidátů obecně, tak i jejich osobních vlastností a způsobilosti zastávat volenu veřejnou funkci. Jen v takovém případě budou moci voliči rozhodovat se znalostí věci a jen tak může být naplněna ústavní zásada, podle které je lid zdrojem veškeré státní moci. Pokud volební zákon (zde má na mysli Ústavní soud zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky – poznámka soudu) hovoří o požadavku čestného a poctivého vedení volební kampaně, má tím na mysli to, co se dříve označovalo jako čistota voleb (srov. § 56 odst. 1 zákona č. 75/1919 Sb., kterým se vydává řád volební v obcích republiky Československé). Nelze však tyto pojmy vykládat z hlediska soukromého práva a obecné morálky, neboť jde o jejich použití v podmínkách volební kampaně, která není ničím jiným než bojem o hlasy voličů.*“ V souladu s tímto nálezem musí soud konstatovat, že v rámci volební kampaně je běžné určité přehánění, používání komunikačních zkratk, hesel a působení na emoce voličů, avšak voliči, podobně jako u komerčních reklam s určitou mírou nadsázky komunikace počítají. Období volebních kampaní je tak typické určitým vyšším emocionálním nábojem a je zřejmé, že některá prohlášení ve volební kampani se mohou některé skupiny voličů dotknout. Nicméně jsou to právě voliči, kteří pak

svobodně volí mezi různou nabídkou volebních programů kandidátů a zohledňují i formu podaných informací (srovnej usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 2. 2013, sp. zn. Vol 33/2013, www.nssoud.cz).

34. Volební kampaň je ve volebním zákoně upravena v ustanovení § 30, kde je pouze uvedeno, že pro volební kampaň starosta může vyhradit plochu pro vylepení volebních plakátů, a to nejméně 10 dnů přede dnem voleb, že možnost jejího využívání musí odpovídat zásadě rovnosti kandidujících volebních stran, že v době počínající třetím dnem přede dnem voleb a končící ukončením hlasování nesmějí být žádným způsobem zveřejňovány výsledky předvolebních a volebních průzkumů a že ve dny voleb je zakázána volební agitace a propagace pro volební strany i nezávislé kandidáty v objektu, v němž je umístěna volební místnost, a v jeho bezprostředním okolí. Jakým způsobem má být samotná volební kampaň vedena zákon výslovně neupravuje, ale je nepochybné, že volební kampaň musí být vedena tak, aby byla respektována základní ústavní práva voličů. Absence regulace volební kampaně při volbách do zastupitelstev obcí neomezuje občany ve svobodném projevu vůle při volbě svých zástupců. Volební kampaň je propagací volených kandidátů a deklarací cílů volební strany a je věcí úrovně politické kultury, v jaké rovině je takováto propagace v rámci volební kampaně realizována. Protože volební kampaň směřuje přímo k voličům, jsou to právě voliči, kteří mají nezadatelné právo vyjádřit svůj postoj nejen k samotné propagaci kandidáta a volební strany, ale i nezadatelné právo vyjádřit v průběhu volby kandidátů svůj postoj ke zvolené politické kultuře, která je v rámci volební kampaně praktikována (srovnej usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 13. 11. 2014, č. j. 30 A 129/2014-85).
35. V daném konkrétním případě je dle soudu pro posouzení věci zásadní zodpovězení otázky, zda způsobem vedení kampaně, na který navrhovatelé poukazují, mohlo dojít k omezení svobody voliče v rámci samotného volebního procesu. Úlohou soudu v rámci volebního soudnictví je v souladu s výše citovanou judikaturou dohlížet na čistotou procesu voleb a zasahovat pouze v případě prokázání zásadních vad volebního procesu. V daném případě soud dospěl k závěru, že způsobem vedení volební kampaně volební strany Sdružení Mostečané Mostu nemohlo dojít k zasažení svobody rozhodování voličů v rámci volebního procesu. Svoboda voliče v rozhodování nebyla narušena. Úloha soudu v rámci volebního soudnictví pak nespočívá v tom, aby byl morálním arbitrem průběhu voleb.
36. Ostatně skutečnost, že vůle voličů předmětnou kampaní nebyla omezena, dokládá i skutečnost, že volební strana Sdružení Mostečané Mostu ve 45 členném zastupitelstvu získala mandáty v řádu jednotek a nelze hovořit o zásadním volebním úspěchu.
37. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že návrh je nedůvodný a proto jej výrokem I. zamítl.
38. Pro úplnost soud podotýká, že na danou věc není možné vztáhnout závěry obsažené v nálezů Ústavního soudu sp. zn. Pl. SÚ 57/10, který se týkal uplácení voličů ve městě Krupka a na který poukazovali navrhovatelé, neboť tento náleží vychází ze zcela odlišných skutkových okolností.

39. K důkazům, které navrhovatelé zmiňovali za účelem prokázání obsahu předmětné agitace, soud uvádí, že je shledal nadbytečným za situace, kdy navrhovatelé neuvedli, jaký vztah je mezi jejich tvrzeními a výsledkem voleb, a za situace, kdy soud dospěl k závěru, že skutečnosti, na které navrhovatelé poukazovali, nebyly způsobilé omezit svobodu projevu vůle voličů.
40. Na tomto místě soud konstatuje, že si váží snahy navrhovatelů o kultivaci průběhu volebního procesu v jejich městě, ale k dosažení tohoto cíle, jak bylo výše zdůvodněno, nelze využít institutů volebního soudnictví.
41. Ve výroku usnesení II. pak současně soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť podle ust. § 93 odst. 4 s.ř.s. v soudnictví ve věcech volebních takové právo účastníkům nepřísluší.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** podle ust. § 104 odst. 1 s. ř. s. věta před středníkem opravné prostředky přípustné.

Usnesení nabývá právní moci podle ust. § 93 odst. 5 s. ř. s. dnem vyvěšení na úřední desce soudu.

Ústí nad Labem 30. října 2018

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v. r.
předsedkyně senátu